

Alkotmánybíróság

1015 Budapest

Donáti u. 35-45.

a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján,

ügyszám: 17.Kpk.45.545/2015.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott dr. Szabó Gábor József (...) – a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm, dr. Hüttl Tivadar ügyvéd (1136 Budapest, Tátra u. 15/b. I. em. 1.) útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 17.Kpk.45.545/2015/2. számú végzése és Budapest Rendőrfőkapitánya 01000/13640-3/2015.ált. számú közigazgatási határozata alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azokat, mivel sértik az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdését.

Kérelmem indoklásaként az alábbiakat adom elő:

1. Szervezőként 2015. március 14-én tettem bejelentést a Budapesti Rendőr-főkapitányságon (BRFK) a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (Gytv.) 6. § alapján a Budapest V. Kossuth téren, 2015. május 1-től 2015. június 30-ig tartandó rendezvényről. Budapest Rendőrfőkapitánya 01000/13640-3/2015.ált. számú közigazgatási határozatával a rendezvény bejelentés szerinti megtartását megtiltotta. A tiltás felülvizsgálatát a Gytv. 9. § alapján kértem a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól (Bíróság), amely 17.Kpk.45.545/2015/2. számú végzésével a kérelmet elutasította, és ezzel a rendezvény bejelentés szerinti megtartásának tilalmát helybenhagyta. A Gytv. 9. § (2) bekezdése kizárja a további jogorvoslat lehetőségét. Panasz-indítványomat a Bíróság döntését érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre alapítom (Abtv. 29. § első fordulata).

A Bíróság végzése 2015. március 23-án kelt, és azt aznap elektronikus úton kézbesítették. Az alkotmányjogi panasz előterjesztésére nyitva álló határidő május 22-én jár le. Nyilatkozom arról, hogy az ügyben nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, és nem kezdeményeztem perújítást az ügyben.

2. A végzés, valamint a helybenhagyott közigazgatási határozat az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésében biztosított békés gyülekezéshez való jogomat sérti, az alábbiakban kifejtett indokok

alapján (3. pont). A végzés továbbá alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést is felvet (Abtv. 29. § második fordulata), ami nem más, mint annak az alapjogi elvnek a figyelmen kívül hagyása a jogalkalmazó szervek által, hogy amit a törvény kifejezetten nem szabályoz, az az alapjog legitím gyakorlásának minősül (3. 4. pont)

3. A békés gyülekezéshez való jog sérelme

3.1. A helybenhagyó végzés fő indoka (*ratio decidendi*) az, hogy „*a kérelmezett határozata megfelel a jogszabályoknak*” (5. oldal), mégpedig azért, mert „*a kérelmezett helyes egyensúlyt állított fel az egymással szemben álló jogok és érdekek között, mások jogainak helyesen azonosított védelmi céljával arányos korlátozást alkalmazott a gyülekezés adott helyszínén való további megtiltásával. A határozat releváns és elegendő indokokat tartalmaz ennek igazolásaként.*” (Azt a kérdést, hogy a BRFK valóban helyes egyensúlyt állított-e fel, arányos korlátozást alkalmazott-e, illetve határozata valóban releváns és elegendő indokokat tartalmazott-e, a 4. pontban tárgyalom.) Döntése alátámasztására a Bíróság látszólag maga is alapjogi mérlegelést végez: alapjogként azonosítja a tiltó határozattal érintett jogot (3. oldal, első öt bekezdés), értelmezi az alapjog tartalmát és megállapítja korlátozhatóságának feltételeit (3-4. oldal), valamint mérlegeli és megállapítja az érintett jogok viszonyát (4. oldal).

3.2. A Bíróság az engem megillető békés gyülekezéshez való jogot az alábbi jogokkal méri össze: mások gyülekezési joga, tartózkodási és mozgásszabadsága (4. oldal). Az én gyülekezési jogom mellett szóló elvként veszi figyelembe a Bíróság azt, hogy a politikai véleménynyilvánítás a demokrácia szempontjából kiemelten fontos. Az alábbi négy indok azonban a másik oldalra billenti el a mérleg nyelvét:

(A) Annak a ténynek, hogy „*a tárgyi gyülekezés 2014. augusztus 8. óta gyakorlatilag folyamatosan zajlik azonos helyen és céllal*”, az alábbi értékelése: a „*közéleti kérdésben való véleménynyilvánítás [...] már elegendő, ésszerű kereteket kapott*”.

(B) Mivel „*nem zajlik folyamatosan véleménynyilvánítási cselekmény*” és nemcsak a demonstrációhoz szükséges kellékek találhatóak a rendezvény helyszínén, a tartózkodás életvitelszerű.

(C) A rendezvény „*a városképet meghatározó és turisztikai látványosságot képező Nemzet Főterét, a kulturális világörökségi látképhez tartozó Országház előterét foglalják tartósan*”.

(D) „*A kérelmező és társai nincsenek elzárva a politikai véleményük egyéb keretek közötti kinyilvánításától*”.

A Bíróság jóformán perdöntő jelentőséget tulajdonít **(A)**-nak, és **(B)**-t annak megerősítésére használja (*obiter dictum*). (Figyelemreméltó, hogy annak a körülménynek az állításával kezdi a Bíróság a tényállás bemutatását is, hogy „*kérelmező és társai [...] folyamatosan gyakorolhatják gyülekezési jogukat*” [1. oldal]).

(D)-nek valójában nincs is jelentősége: minden politikai véleményt ki lehet nyilvánítani egy sor más módon is, nemcsak a gyülekezési jog gyakorlásával – ha ennek a körülménynek lenne jelentősége, akkor az bármely tüntetés korlátozására alkalmas volna. **(C)** sem sokkal erősebb érv: semmilyen jogszabály és semmilyen bírósági alapjog-értelmezés nem teszi lehetővé, hogy a városkép

befolyásolását a gyülekezési jog korlátozására lehessen felhasználni. **(C)** és **(D)** indokokkal kapcsolatban elegendő arra utalni, hogy a gyülekezési jog gyakorlása éppoly legitim használati módja a közterületnek, mint a közlekedési vagy kereskedelmi vagy rekreációs célú közterület-használat. Szigorúan véve tehát – márpedig egy olyan fontos alapjog korlátozása esetén, mint a gyülekezési jog, szigorúan kell eljárni –, a gyülekezési jog, a közös politikai véleménynyilvánítás kitüntetett jelentőségével szemben aligha nyomna többet a latban az, hogy a rendezvény rontja a városképet, hogy annyi idő alatt a politikai véleményt már ki lehetett nyilvánítani, és hogy azt egyébként máshol is ki lehet nyilvánítani, amennyiben **(A)** és **(B)** nem szerepelne a mérlegelésben. Azonban **(A)** sem önmagában, sem **(B)**-vel együtt, nem lehet perdöntő: nem alapozzák meg a Bíróság döntését.

3.3. A bizonyítottan mondott életvitelszerűség érvét **(B)** leginkább arra használja a Bíróság, hogy a joggyakorlás és a korlátozás súlyát, jelentőségét gyengítse: *„a gyülekezési jog védelme a jelen esetben sokkal gyengébb [...] nem szükséges súlyos kényszerítő körülmény vagy különösen erős ellentétes alapjog ahhoz, hogy igazolást nyerjen a jog korlátozása”* (4. oldal alja).

Bár azt, hogy a véleménynyilvánítás nem folyamatos és hogy nem csak a demonstrációhoz nélkülözhetetlen kellékek találhatók meg a rendezvény helyszínén, éppenséggel ki lehet fejezni úgy is, hogy a tartózkodás életvitelszerű, ennek mégis ellentmondanak olyan körülmények, amelyeket a Bíróság nem vett figyelembe: a résztvevők nem ott élnek, létfenntartási szükségleteiket nem a rendezvény helyszínén elégítik ki rendszeresen, váltják egymást és hazamennek; konkrét véleménynyilvánítási cselekmények értelemszerűen csak napközben zajlanak, éjszaka nem (bár az üzeneteket tartalmazó transzparensok éjszaka is közszemlére vannak téve). A rendezvény helyszínén felleltározott tárgyak bizonyítékként éppúgy alátámasztják azt az állítást is, hogy a tartózkodás életvitelszerű, mint azt, hogy a résztvevők minimálisra korlátozták a felszerelésüket.

Továbbá, a Bíróság helytelenül értelmezi a 75/2008. (V. 29.) AB határozatot, amikor arra hivatkozva állítja fel az „ésszerű keretek” követelményét, és annak hiányát, praktikusán a rendezvény befejezési időpontjának hiányát, minden további nélkül legitim korlátozási okként kezeli. Az AB-határozat ugyanis csak azt mondja, hogy az időhatárok nélkül megtartani kívánt rendezvények mások jogainak sérelmét *„idézhetik elő [...], mivel azok bizonyos esetekben ellehetetleníthetik a személyek közterületen történő mozgását, közlekedését.”* A kapcsolat az időhatár nélküli rendezvény és annak jogszerűtlensége között tehát korántsem szükségszerű – a jogalkalmazónak az elhúzóds mellett kifejezetten vizsgálnia kell azt, hogy valóban sérülnek-e mások jogai (mint ahogy azt is, hogy *„a bejelentés a Gytv. hatálya alá tartozó békés, együttes véleménynyilvánításra vonatkozik-e, vagy attól eltérő közterülethasználatra”).* Maga az AB-határozat is legitimnek ismeri el a gyülekezési jog gyakorlásának azt a módját, amikor a hosszan tartó vagy előre nem látható végű rendezvények szervezője újabb és újabb határozott időre szóló bejelentések révén gyakorolja a gyülekezési jogát: *„a rendezvény szervezőjének akkor is meg kell jelölnie a rendezvény időtartamát, ha nem látható előre, hogy az akár több napig tartó, tüntető köztéri jelenlét mikor éri el célját, illetve mikor tekinthető okafogyottnak. Ilyen esetekben a Gytv. 6. és 7. §-a alapján a szervező újabb bejelentéssel élhet, hogy a rendezvényt meghosszabbítsák.”* (III. 2.3.) Jelen esetben éppen így jártam el: bejelentésem soha nem irányult, nem is irányulhatott időhatár nélkül rendezvény tartására, a tárgyi ügyben is meg volt jelölve a rendezvény befejező időpontja. De a gyakorlatilag folyamatosan zajló rendezvények is csak annyiban korlátozhatók, amennyiben azok ennek következtében sértik mások jogait – ez tehát nem egy biankó felhatalmazás minden időhatár nélküli rendezvény korlátozására pusztán az időkorlát

hiányára való hivatkozással, hanem annak megkövetelése, hogy az ilyen esetekben a jogalkalmazó fokozott figyelemmel legyen az időkorlát hiányából adódó esetleges jogsérelmekre. Jelen esetben azonban ez nem történt meg.

A magyar jog tehát előírja azt, hogy a bejelentésnek tartalmaznia kell a megtartani kívánt rendezvény befejezésének időpontját, időkorlátot azonban nem ír elő. Bár az Emberi Jogok Európai Egyezményében részes egyes államok jogrendszerei tartalmaznak ilyen előírást – pl. Finnország, Franciaország, Oroszország –, amelyek összhangban lehetnek az Egyezménnyel, az ilyen példák természetesen nem relevánsak annak megítélésében, hogy a magyar hatóságok és bíróságok jogszerűen korlátozzák-e az alapjogot.

(A folyamatosság, a rendezvény elhúzódó mivoltának ténye önmagában persze nem teljesen irreleváns a gyülekezési jogi viszonyban: bár önmagában a jog korlátozását nem alapozza meg, annak alátámasztására alkalmas lehet, hogy a hatóság felelőssége a gyülekezési jog gyakorlásának biztosítása tekintetében az idő előrehaladtával csökkenhet. Értelemszerűen, amennyiben a tízezer főre bejelentett rendezvény folyamatosan nem éri el ezt a létszámot, akkor nem várható el a rendőrségtől sem, hogy folyamatosan tízezer fős rendezvény biztosítására legyen felkészülve.)

3.4. Végül az **(A)** indok: a Bíróság végzése szerint a véleménynyilvánítás – elsősorban időbeni – lehetősége és e lehetőség folyamatos, „életvitelszerű” kihasználása elégséges feltétel ahhoz, hogy a gyülekezési jogot a BRFK tiltó határozata ne sértse meg. Álláspontom szerint azonban a Bíróság e döntése alaptörvény-ellenes, ezért ilyen megállapítást nem tehet, az alábbiak miatt.

– A békés gyülekezés szabadságát biztosító jog alapvető jog. Bár a joggyakorlás szabadsága nem korlátlan, a joggyakorlás kereteit törvény állapítja meg, amit a törvény kifejezetten nem szabályoz, azt jogszerűnek kell tekinteni, további korlátozás alá nem eshet. Az alapjogok továbbá alanyi jogosultságok is, azaz *kötelezettséget keletkeztetnek* – mindig együtt járnak, korrelálnak egy másik jogalany, jelen esetben az állami hatóságok kötelezettségeivel. A gyülekezési jog alanya ennek megfelelően igényt tarthat arra, hogy mind bárki más, mind a hatóságok tartózkodjanak a gyülekezési szabadsága békés gyakorlásába való indokolatlan beavatkozástól, és igényt tarthat arra, hogy a hatóságok – de a bíróságok is – védjék meg a joggyakorlásába való külső beavatkozástól, illetve biztosítsák a joggyakorlás minél szabadabb lehetőségét. Ez jut kifejezésre abban a szabályban, amely értelmében a közterületen való békés gyülekezés joga a jogosult *egyoldalú* cselekményével, jognyilatkozatával gyakorolható: a közterületen tartandó rendezvény szervezésének – főszabály szerint – a *bejelentés*, és nem a kötelezett hatóság, a rendőrség engedélye az előfeltétele – és a bejelentés is csak akkor legitim korlát, ha az az állam pozitív kötelezettségét, a bejelentett gyülekezés konkrét biztosításának kötelezettségét is feléleszti. (Rassemblement Jurassien Unité Jurassienne v. Switzerland [no. 8191/78.], p. 119., és Balçık and Others v. Turkey [25/02.] p. 49.)

Az alapjog tiszteletben tartásának kötelezettsége nemcsak az alapjog-gyakorlás konkrét kötelezettjeire (pl. a BRFK-ra) vonatkozik, hanem a bíróságokra is, amikor igazságszolgáltatási tevékenységük körében alapjogot érintő döntéseket hoznak (sőt, a jogalkotóra is, amikor alapjogot érintő szabályokat alkot). Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése szerint: „AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.”

– A békés gyülekezés joga a véleménynyilvánítás szabadságát védi, méghozzá elsősorban a politikai véleménynyilvánítás szabadságát: a „gyülekezési jog gyakorlása keretében [...]a résztvevők véleményüket szabadon kinyilváníthatják” [Gytv. 2. § (1) bekezdés].¹ „A szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak érték és igazságtartalmára tekintet nélkül védi. [...] A véleménynyilvánítás szabadságának külső korlátai vannak csak; amíg egy ilyen alkotmányosan meghúzott külső korlátba nem ütközik, maga a véleménynyilvánítás lehetősége és ténye védett, annak tartalmára tekintet nélkül.” (30/1992. (V. 26.) AB határozat, V. 3.; megerősítette a 13/2014. (IV. 18.) AB határozat [25]) Ez az alkotmányos alapelv azt is jelenti, hogy a gyülekezési jognak csak olyan korlátozásai minősülnek legitimnek, amelyek nem akadályozzák meg azt, hogy a békés rendezvény résztvevői a közösen kialakított álláspontjukat az érdekeltek tudomására hozzák [Gytv. 2. § (2) bekezdés]. Ebből azonban nem következik az, hogy minden korlátozás, ami nem ilyen, automatikusan legitim lenne: a nem a konkrét vélemény kinyilvánításával, hanem a rendezvény helyével, idejével, módjával kapcsolatos korlátozásokat is szigorú vizsgálatnak kell alávetnie annak eldöntése érdekében, hogy azok legitimnek minősülnek-e. (Pl. A Sáska v. Hungary [no. 58050/08.] ügyben az EJEB egyenesen azt mondta ki, hogy a „gyülekezési szabadsághoz való jog magában foglalja a gyülekezés időpontjának, helyének és módjának [...] megválasztásához való jogot is.” [p. 21.]])

– Azzal, hogy a Bíróság úgy dönt, hogy a véleménynyilvánításra már éppen elég módom nyílt, a gyülekezési jogomat valójában nem mások jogaival összevetve korlátozza, hanem annak belső, immanens korlátait állapítja meg: jogellenesen és alaptörvény-ellenesen leszűkíti a gyülekezési jog tartalmát. Ez csak azon előfeltevés mellett lehetséges, hogy a gyülekezési szabadságnak van egy olyan sajátos rendeltetése, amelynek megfelelően lehet az alapjogot gyakorolni, de attól eltérően nem – vagy csak alacsonyabb védelmi szint mellett. Mintha a gyülekezési jognak a hatóság vagy a bíróság felfogásától eltérő gyakorlása ellentétes lenne a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével, illetve a visszaélésszerű joggyakorlás tilalmával. A gyülekezési jog rendeltetése azonban kizárólag a jogosultak (mindenki) egyenlő politikai szabadságának védelme, elsősorban a közhatalommal, de másokkal szemben is. A közös politikai véleménynyilvánítás egyenlő szabadságának védelméhez képest más, vagy azon túlmutató célja a gyülekezési jognak nincs, és nem is írható elő, attól az alapjog-gyakorlás nem tehető függővé – ellenkező esetben nem beszélhetnénk alanyi jogról. Ezt fejezi ki az a szabály, hogy egy alapjog korlátozása csak akkor alkotmányos, ha a korlátozásnak legitim alkotmányos indoka van: „Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.” [Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés] A gyülekezési jognak az a korlátozása, amit a Bíróság végzése szentesít, az alapjog tartalmának megszorítása, egyfajta immanens alapjog-korlátozás, ami azonban nem egyeztethető

¹ Álláspontom szerint a Bíróság a 3. oldalon tévesen jegyzi meg, hogy „a gyülekezési jog bármilyen békés célú összejövetelre kiterjed, gyülekezésnek tehát nemcsak a véleménynyilvánítási jog gyakorlását célzó csoportosulás tekinthető”. A Gytv. ugyanis kifejezetten kizárja a gyülekezési jog hatálya köréből azokat a rendezvényeket, amelyek célja nem a véleménynyilvánítási jog gyakorlása (3. §). Mivel azonban ez a tévedés a végzés érdemét nem befolyásolja, nem képezi tárgyát az alkotmányjogi panaszomnak sem.

össze azzal, hogy legitim alapjog-korlátozási indokként egy másik alapjogot vagy alkotmányos értéket kell azonosítani.

– E megfontolások a jelen esetben, az időben elhúzódó rendezvény problémája kapcsán, különös jelentőséggel bírnak. Nincs ugyanis olyan alapjogi érv, amely azt igazolná, hogy a gyülekezési szabadság alapján *kizárólag* a vélemény egyszeri, vagy csak annyi ideig tartó kinyilvánítására volna lehetőség, amennyi a vélemény kinyilvánítására elegendő. Nincs olyan indok sem, ami alapján a gyülekezési szabadság körében ne lehetne olyan rendezvényt tartani, mely a rendezvényen megfogalmazott politikai követelés teljesüléséig tart. Az Emberi Jogok Európai Egyezményének 11. cikk 2. pontja alapján a gyülekezési jogot *„csak a törvényben meghatározott, olyan korlátozásoknak lehet alávetni, amelyek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság vagy közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megakadályozása, a közegészség, az erkölcsök, illetőleg mások jogai és szabadságai védelme érdekében szükségesek.”* A gyülekezési jog kötelezettjének – az államnak, jelen esetben a Bíróságnak és a BRFK-nak – nincs felhatalmazása arra, hogy megítélje, milyen időtartamú rendezvény elegendő vagy nem elegendő ahhoz, hogy a résztvevők a véleményüket szabadon kinyilvánítsák. A gyülekezési jog korlátozására az elhúzódó tüntetések tekintetében is csak azokat a – külső – korlátokat lehet alkalmazni, melyeket a nem elhúzódó tüntetésekre is, és nem alkalmazhatók más korlátok. A BRFK-nak azt kellett volna igazolnia, hogy fennáll olyan törvényben szabályozott, kényszerítő erejű indok (*„compelling reason”*), ami egy demokratikus társadalomban elkerülhetetlenül szükségessé teszi a gyülekezési jog korlátozását (*„pressing social need in a democratic society”*), a Bíróságnak pedig azt kellett volna megvizsgálnia, hogy a BRFK igazolt-e ilyen indokot. A rendezvény elhúzódságának bizonyításával azonban mind a BRFK, mind a Bíróság csak azt bizonygatták, hogy a gyülekezési jogom korlátozása, az idő elhúzódságára tekintettel, nem annyira jelentős, azt azonban nem igazolták, hogy a felsorolt indokok kényszerítő erejűek és egy demokratikus társadalomban szükségesek volnának.

Jelzem, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Molnár Éva v. Hungary (no. 10346/05.) ügyben meghozott döntése, mely szerint *„a rendőrség a szükséges toleranciát tanúsította a rendezvénnyel szemben”* és *„a résztvevőknek több órányi idő állt rendelkezésükre a véleményük kinyilvánítására”* (pp. 42-43.), a jelen esetben nem alkalmazható, a tényállás különbözősége miatt. A jelen esetben ugyanis i) nem spontán gyülekezésről van szó, a BRFK-nak a bejelentés alapján minden lehetősége megvan arra, hogy a gyülekezési jog gyakorlásával érintett érdekek védelméről előzetesen gondoskodjon; ii) a rendezvény nem zavarja a közrendet és nem okoz semmilyen fennakadást a közlekedésben; iii) nem egy jogszerűtlen gyülekezés melletti szolidaritási akcióról van szó. Ugyancsak nem alkalmazható a Cisse v. France (no. 51346/99.) ügyben hozott ítélet, mely szerint a két hónapig tartó, egyébként békés rendezvény feloszlata azért nem jogsértő, mert az egészségügyi és a közegészségi helyzet a rendezvény helyszínén az eltelt idő alatt jelentősen romlott – jelen esetben ugyanis ilyesmiről nincs szó.

– A Bíróság azonban nemcsak a gyülekezési jogot értelmezi leszűkítően, hanem a mondott alapjogi mérlegelést sem végzi el. A valódi alapjogi mérlegelés hiányát mi sem jelzi jobban, mint az, hogy a Bíróság nem végzett szükségességi vizsgálatot. Ha ugyanis feltette volna azt a kérdést, hogy a felsorolt versengő alapjogok védelme mennyiben teszi szükségessé a gyülekezési jogom gyakorlásának megtiltását – tehát legsúlyosabb korlátozását –, akkor mérlegre kellett volna tennie a megjelölt versengő jogok sérelmét, a sérelem mértékét, annak elkerülhetőségét, stb. A tiltás és a

tiltás helybenhagyásának indokai azonban – a **(C)** kivételével – mind az én gyülekezési jogomat érintik, ám azokat a szempontokat, amelyek arról szólnak, hogy a gyülekezési jog gyakorlása mennyiben érinti mások gyülekezési jogát, illetve tartózkodási és mozgásszabadságát, milyen alapjogsérelmet okoz, milyen terhet kell elviselniük azok jogosultjainak, a Bíróság nem vesz figyelembe. *„Irreleváns, hogy korábban csak ritkán nőtt a tüntetés nagyobb megmozdulássá. Annak sincs jelentősége, hogy a kérelmező ez idáig valamennyi esetben hozzájárult mások egyidejű gyülekezéséhez a demonstráció helyszínén.”* (4. oldal) Arra a szempontra pedig, hogy a rendezvény a Kossuth térnek alig tíz százalékát foglalja el, és hogy a rendezvény infrastruktúrája minimális (2. oldal), ki sem tér a Bíróság. Holott a gyülekezési jogommal szemben mérlegre tett jogok – mások gyülekezési jogának, tartózkodási és mozgásszabadságának – gyakorolhatósága, illetve e jogok esetleges sérelme megítélésében ezeknek a körülményeknek van jelentőségük. (Egyébként sem a BRFK határozata, sem a Bíróság végzése nem cáfolja az irrelevánsnak minősített, illetve figyelmen kívül hagyott tényállításokat.)

Indokolatlan az is, hogy miközben döntő jelentőséget tulajdonít annak a ténynek, hogy *„a tárgyi gyülekezés 2014. augusztus 8. óta gyakorlatilag folyamatosan zajlik”*, és nem kizárólag a tiltással érintett konkrét rendezvény bejelentésének tényeiből indul ki (hanem egyéb tényeket, bizonyítékokat is figyelembe vesz), a Bíróság kifejezetten alaposnak ítéli a BRFK-nak azt a kiindulópontját, hogy *„a rendezvény megengedhetőségét a bejelentésben foglalt adatok alapján kellett vizsgálnia”* és meg sem fontolja a rendezvény tényleges lefolyásának a bejelentéstől eltérő körülményeit (amelyek szintén bizonyíthatóak, megcáfolva pedig nem lettek). Ezt a következtetlenséget csak az magyarázza, hogy a Bíróság nem a rendelkezésre álló indokok alapján hozott döntést, hanem a döntéséhez igazította a felhasznált indokokat.

3.5. A Bíróság végzéséből teljes mértékben hiányzik az arra vonatkozó indokolás, hogy ha az ugyanazon jogalanyok viszonyában az azonos tényállás mellett korábban meghozott tiltó határozatokat mindaddig hatályon kívül helyezte, akkor a jelen esetben miért nem ezt tette. Bár irrelevánsnak minősíti a Bíróság azt, hogy *„a kérelmező ez idáig valamennyi esetben hozzájárult mások egyidejű gyülekezéséhez a demonstráció helyszínén”*, ezzel valójában maga is elismeri, hogy mások gyülekezési szabadságának gyakorolhatóságát, illetve a kívülállók tartózkodási és mozgásszabadságát a rendezvény nem vagy csak elhanyagolható mértékben korlátozta. Mivel pedig új körülményt sem a jelen bejelentés, sem a jelen tiltó határozat nem tartalmaz, megalapozatlan marad az a döntés, hogy a továbbiakban súlyosan korlátozta volna. Az egyetlen újdonság a korábbiakhoz képest, aminek ennek megfelelően a döntése betudható, a Bíróságnak az az álláspontja, hogy a *„véleménynyilvánítás [...] már elegendő, ésszerű kereteket kapott”*. A kérdés, amit a Bíróság megválaszolatlanul hagy az, hogy ez a szempont miért nem merült, miért ne merülhetett volna föl már hónapokkal korábban, és mi kényszerítette arra, hogy ne később, hanem most hagyja helyben a rendezvény megtiltását e szempont alapján, ha egyszer úgy látja, hogy az 2014. augusztus 8. óta a határozott időre tett, de ismétlődő bejelentések alapján zajló rendezvények valójában egy kontinuumot alkotnak és egy önazonos rendezvényt tesznek ki. Ahogyan önmagában a rendezvény hossza nem lehet perdöntő a néhány percre, a néhány óráig, a néhány napig tartó rendezvények esetén, úgy nem lehet perdöntő a néhány hónapig, vagy az akár évekig is tartó rendezvényeknél. (Ezzel nem tagadni akarom az időtényező jelentőségét, csak azt hangsúlyozom, hogy önmagában a rendezvény időtartamának elhúzódása nem legitim jogkorlátozási indok.)

4. A közigazgatási határozat alaptörvény-ellenessége

A BRFK szűkítően értelmezi a békés gyülekezéshez való jogot akkor, amikor azt állítja, hogy a Gytv. „*hatálya alá kifejezetten a véleménynyilvánítási céllal szervezett, és e cél elérésére alkalmas módon, időtartamban, ésszerű keretek között megtartott rendezvények tartoznak*” (1. oldal). Bár a törvény hatálya valóban csak a véleménynyilvánítási céllal szervezett rendezvényekre terjed ki, az alkalmas módot és időt, valamint az ésszerű kereteket nem követeli meg – ezt a BRFK követeli meg.

Az alapjog-korlátozás tesztjéül választott „az egész közösség érdeke” ellentétes az Alaptörvény jogkorlátozási követelményével: „*Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.*” (1. cikk (3) bekezdés) Bár a Bíróság a végzése indoklásában ezt nem jelzi külön, de nyilvánvalóan felülbírálja a BRFK által alkalmazott alapjogi tesztet és helyette a megfelelőt alkalmazza, amikor úgy fogalmaz, hogy a kívülállók *jogait* teszi mérlegre a gyülekezési jogommal szemben (4. oldal).

Az arányossági mérlegelésben a BRFK ugyancsak elköveti azt a hibát, hogy hosszan bizonygatja a gyülekezési jogom korlátozásának csekély mértékét, majd anélkül ítéli súlyosabbnak a szembenálló alapjogoknak a sérelmét, hogy figyelembe venné, gyülekezési jogom gyakorlása vajon milyen mértékű sérelmét okozza a szembenálló alapjogoknak (2. oldal).

A BRFK is perdöntő jelentőséget tulajdonít annak, hogy a véleménynyilvánítás már elegendő, ésszerű kereteket kapott. Itt is ezen alapul az a következtetés, hogy a jogkorlátozás ilyen körülmények között nem éri el annak a jogkorlátozásnak a mértékét, amit a rendezvény megtartása okozna. A Bíróság végzésével kapcsolatban kifejtett kifogások tehát a BRFK határozatával szemben is érvényesek.

Kelt: 2015. május 22.

Indítványozó képviseletében:

Jogi képviselő aláírása

Melléletek:

1. Ügyvédi meghatalmazás
2. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról
3. Érintettséget alátámasztó dokumentumok:
 - a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 17.Kpk.45.545/2015/2. számú végzése
 - Budapest Rendőrfőkapitánya 01000/13640-3/2015.ált. számú közigazgatási határozata